

MÉSZÁROS KORNÉLIA

Osztatlan tanári (angol nyelv és kultúra tanára;
magyartanár)
Osztatlan, 7. félév
Pannon Egyetem
Humántudományi Kar

Témavezető:
dr. habil. Kovács Gábor
egyetemi docens, PE HTK

A FARKAS ÉS A FAGY GYERMEKEI? (JACK LONDON ÉSZAKI NOVELLÁINAK POSZTKOLONIÁLIS ÉS ÖKOKRITIKAI MEGKÖZELÍTÉSE)

Kulcsszavak: fehér csend; environmentalizmus; indiánok és gyarmatosítás; novellai természetprezentáció; antropomorfizáció

Jack London novellisztikájának befogadástörténetében jelentős hangsúly helyeződik a szerzőnek a fehér ember és a gyarmatosított kultúrák feszültségéhez fűződő hozzáállására. Számos kritika elmarasztalja Jack Londont abban a tekintetben, hogy műveiben a fehér ember dominanciáját erősíti meg. Azonban a szoros szövegolvasás módszertanával pontosan ki lehet mutatni azt, hogy ez az elfogult kritikai megállapítás elhamarkodott, és csak a történetek felszíni szerkezetén azonosítható esetlegesen. Kutatásom célja az, hogy az északi novellák több módszertant egységesítő értelmezésével rámutassak, ezek a művek éppen hogy arra hivatottak, hogy kutassák és feltárják azt a dinamikát, ami az eltérő kultúrák ütközésében megmutatkozik. Arra teszek kísérletet, hogy két eltérőnek tűnő olvasási módot összefűzzek: a posztkolonizációs megközelítésű értelmezést és az ökokritikai interpretációt. Első körben ezek tudománytörténeti háttérét, valamint fogalmát szeretném ismertetni releváns szakirodalom felhasználásával. A legszembevetőbb különbség a kettő között a posztkolonializmus emberközpontúsága és az ökokritika természetközpontúsága. Ezek összefonódása azonban arra világít rá, hogy az ember maga is a természet része, a posztkolonializmus értelmében pedig az ember ennek ellenkezőjét próbálja bizonyítani. Az elméleti rész után és az ott felsoroltak segítségével a kiválasztott novellák elemzésében hívom fel a figyelmet azokra a motívumokra, amelyek alátámasztják, hogy a két olvasási mód nemhogy nem zárja ki, de ráadásul oly módon egészíti ki egymást, hogy a novellák szélesebb körű megértése csakis ezzel a módszerrel lehetséges. Tömegkritika elmarasztalja Jack Londont és novelláit, megerősítve azt, hogy műveiben a fehér ember dominanciája volt a főaspektus, s e posztkolonizációs megközelítés alapján a jelentősebb szépirodalmi és figurális tartalmakat (amelyek – többek között – érintik az ökokritikai szempontból is jelentős kérdéseket) egy az egyben törlik az elemzésből, s emiatt számos novella értékét veszíti. Értelmezéseimben a *The God of His Fathers*, a *The Son of the Wolf* és a *Children of the Frost* kötetekből fogok novellákat kiemelni, és az új megközelítéssel rehabilitálni.